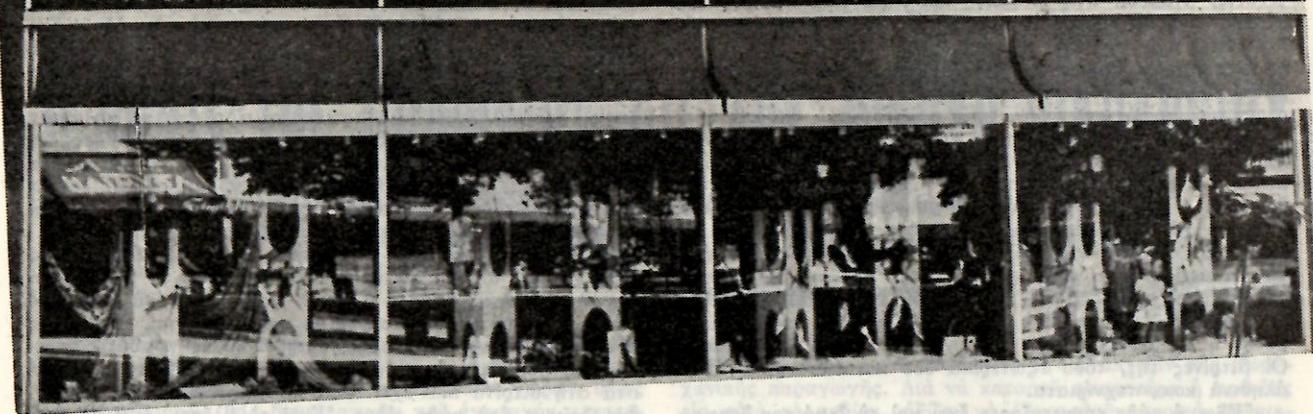

ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ

ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΒΑΜΒΙΝΟ

ΓΩΝΙΑ ΦΟΚΙΩΝΟΣ ΝΕΓΡΗ ΚΑΙ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ :

Mía πρωτοτυπία : 'Η «ΓΚΑΛΕΡΙ»

Πώς, άπό μία ξένη πηγή ίδεα, ξεκινάει μία πετυχημένη έπιχειρησι. Ένα κατάστημα, που πρώτη φορά παρουσιάζεται στη χώρα μας, βασισμένο στά μεγάλα εύρωπαϊκά πρότυπα.

Ποιν πενήντα περίπου χρόνια, ή δύο πατησίων και τὰ πέριξ της, δὲν ήσαν άκόμη παρά άτελειωτα χωράφια, δύον έτρεχαν δύοι, κάθε μνοίξι, για τὰ στεφάνια τοῦ Μάν.

Τώρα, αντά είναι ξετερασμένα. "Άλλοι καιροί, άλλες συνήθειες. Ρομαντική ή έπονη? Ρομαντικές μ' οι έκδηλώσεις της. Γρήγορη, πρωτική και ρεαλιστική; 'Άναλογη μ' ή ξωή τῶν ἀνθρώπων της. Σήμερα, στὴν δύον Πατησίων δὲν ιπάρχουν πιὰ κῆποι — μ' ἀν ιπάρχουν, είναι ἐλάχιστοι. Τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ απὸ τὶς κομψές βίλλες μὲ τὰ λουλουδοστόλιστα μπαλκόνια, ἔδωσε τὴ θέσι του σὲ μεγάλες πολυκατοικίες, ποὺ ἔλισαν, κατὰ κάποιο τρόπο, τὸ πρόσβλητα τῆς στέγης γιὰ τὶς χιλιάδες, πού, τὸν τελευταῖο καὶ φό, ἔχουν κατακλύσει τὴν πρωτεύοντα. Καὶ, πέρα απ' δύο αντά, ή γενικώτερη προσπάθεια ποὺ ήδη καταβάλλεται γιὰ μιά, δόσο τὸ δυνατὸν πληρέστερη, ἀπακέντρωσι (σὲ συνδυασμῷ μὲ τὸ γεγονός δὲν ή δύον Πατησίων είναι τώρα πολὺ περιστότερο πυκνοκατοικημένη ἀπὸ ἄλλοτε). Δόρήγησε στὸ νὰ ἔξελιχθῇ δ δόφιος αὐτὸς σὲ σπουδαῖο ἐμπορικὸ κέντρο. 'Όλα σχεδὸν τὰ γνωστὰ μεγάλα καταστήματα, πού, χρόνια διάκληρα, ἔγιναν φίρμες στὴν δύον 'Έρωμον' ή τὴν δύον Σταδίου, θεώρησαν ἀταράμιτο νὰ ἐπεκτείνουν μέχρι ἐδῶ τὶς δραστηριότητέ τους.

Δὲν μπορεῖ, λοιπόν, οὕτε τυχαῖο, οὕτε παράξενο, νὰ θεωρηθῇ τὸ γεγονός διὰ τὸ περισσότερο πρωτότυπο καὶ ίσως τὸ κομψότερο κατάστημα τῶν 'Αθηνῶν ἔγκαινιάστηρε στὴ 'γειτονία' αὐτή, ἀκριβῶς στὴ σημειολητὴ τῶν δύον Φοκίωνος Νέγρη καὶ Έπτανήσου. Στὴν πραγματικότητα, πρόκειται γιὰ... πέντε καταστήματα μαζῆ, καὶ πάλι, αὐτὸ μόνο, σὰν ἐπεξήγηση, δὲν δίνει καθόλου σαφὴ εἰλόνα γιὰ τὸ είδος ἀκριβῶς τῆς έπιχειρήσεως.

Γιὰ ν' ἀκριβογήσῃ κανείς, θὰ ἔπρεπε κατ' ἀρχὴν νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὴν ίδεα: αὐτὴν τὴν ἀφηρημένη ἔννοια, ἀπ' δύον ξεπέδαιε πάντοτε κάθε θετικὸ δημούργημα. Τούτη άνηκει στὸν κ. Κ. Χρυσικόπουλο, ποὺ ξέρει ἀναλάβει τὴ γενικὴ διεύθυνσι τῆς ἑταῖρίας, καὶ είναι πραγματικὰ ἐντυπωσιακή. 'Αποτέλεσμά της ήταν νὰ δργανωθῇ ἔνα τέλειο, χαριτωμένο, πολὺ μοντέρνο καὶ περιποτημένο 'μαγαζί', μὲ μορφὴ ἀπόλυτα πλωτοποριακὴ γιὰ τὴ χώρα μας. Κάτι ποὺ θυμᾶσει λιγάνι τὶς παρισινές «Γκαλερί».

'Ο έπισκεπτής, πού, λίγη πολύ, είναι περίεργος, θὰ παραξενευτῇ δταν, περινόντας ἀπὸ τὴν είσοδο, τὴν βροῆ ἀνοιχτὴ σὲ δρες απόλυτα... ἀκατάληλες. 'Η ἐλαφριά

τοῦ ἀπορία θὰ μεταβληθῇ σ' ἔντονη ἔκπληξη, δταγ, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θ' ἀποφασίσῃ νὰ τὴν περάσῃ, διαπιστώσῃ κανεὶς δὲν πρόκειται νὰ φανερωθῇ μπροστά του γιὰ νὰ τοῦ κόψῃ τὸ δρόμο. 'Η βόλτα του σ' δύλα τὰ διαμερίσματα τοῦ καταστήματος θὰ γίνη ἀνετη καὶ ἀνενόληητη... Αντὴν είναι ίσως ή μεγαλύτερη πρωτοτυπία! 'Η σύγχρονη ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ κτιρίου, ἐπιτρέπει στὸ κατάστημα, ποὺ στεγάζεται σ' αὐτό, νὰ λειτουργῇ κανονικὰ στὶς ἐργάσμες δρες καὶ, τὶς ιπτάλοιτες, νὰ μένη ἀδιάκοπα ἀνοιχτὸ σὰν ἔκθεσι... ♦

'Ανενόληητος, λοιπόν, ὁ μεσημεριανὸς ή δι νυχτερινὸς ἐπισκέπτης θὰ θαυμάσῃ στὸ ίσογειο ἔνα κατακάινουργὸ «Πεζώ» ή διποιδήποτε ἄλλο είδος τῆς ἑταῖρίας 'Ιμπορτέξ, ποὺ φένη μιὰ ματιὰ στὶς διαφορες, μὲ πολὺ λεπτὸ γοῦσσο στολισμένες, βιτρίνες. 'Εδω, δὲν ιπάρχει τίποτα ποὺ νὰ θυμίζει συνηθισμένη ὑψη καταστήματος σὲ ὥρα μεγάλης κινήσεως, δποτε τὰ πάντα βρίσκουνται ἀραδιασμένα μέσα στὴ μέση κατὰ τρόπο πολὺ λιγο καλαίσθητο. Πολλοί, μπαίνονται, σὲ ὧρες κανονικῆς ἐργασίας, ξεγελασμένοι ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη τάξι καὶ τὴν ἀρμονικότητα μὲ τὴν δοιά είναι τοποθετημένο τὸ κάθε τί, ξεγελιώνται καὶ φωτάνε ἀν πουλιώνται τὰ είδη. 'Η παρεξήγηση, χαριτωμένη καὶ φυσική, έχει τὴν ἀπόλυτη δικαιολογία της: Είναι, ἀπλούστατα, λογικὴ συνέπεια τοῦ γεγονότος, δτι τὸ κατάστημα έχει περισσότερο τὴ μορφὴ ἐκθέσεως, παρὰ «μαγαζίο».

Tὸ ίσογειο είναι διάπλατα ἀνοιχτὸ στὸ κοινό, σὰν αἴθουσα ὑπόδραχης. Στὸν ἄνετο χῶρο του, τὰ πρώνια, σταθμεύοντας ἔνα σωρὸ μωρανδίστικα καροτσάκια, ποὺ τὰ «ταράχαρουν» ἔκει μὲ ἀπόλυτη σιγούρα οἱ πολύνάσχολες μαμάδες, γιὰ νὰ τριγυρίσουν ἀνενόληητες στὰ κομψὰ διαμερίσματα τῆς «Γκαλερί», κάνοντας τ' ἀτέλειωτα φώνα τους... 'Εδω, η αἴθουσα είναι ἀποκλειστικὰ προσωριστὶς ἐν γὰ ἔκθεσι. Πρωτότυπες, ἔξαιρετικὰ καλαίσθητες, είναι οἱ τρίνες, δποτε μπορεῖς θαυμάσια νὰ ἔξετάσης, νὰ παρατηρήσης καὶ νὰ διαλέξῃς τὰ είδη ποὺ σὲ ἐνδιαφέρουν, ποὺ διενέθηστὸν πρῶτο δρόφο ή κατέβηση στὸ ίσογειο, δποτε στεγάζεται οἱ δυὸ αἴθουσες πωλήσεων. ♦

Τέτοια μορφὴ «συνεργαζομένης ἀγορᾶς» είναι ή πρώτη ποὺ δημιουργεῖται στὴ χώρα μας. Καὶ ἄν, γιὰ νὰ ξεν τήση, δὲν χρειάστηκε παρὰ μιὰ ξένηντη καὶ πρωτοποριακὴ ίδεα, γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ, δμως, ἀντιμετωπίστηκαν πολλὲς

δυσκολίες καὶ ἔγιναν ἀρκετὲς καὶ μελετημένες διαπογματεύσεις, ἀνάμεσα στὶς μεγάλες καὶ πολὺ πλατεῖα γνωστὲς φίρμες, ποὺ δέχτηκαν νὰ συμβληθῶν καὶ νὰ χωρέσουν δλες κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγην.

Στὰ ἀρχαία χρόνια, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ καταστηματάρχες μεταχειρίζονται ἔναν ὀλότελα πρωτόγονο τρόπο διαφημίσεως τῶν προϊόντων των, πού, μολαταῦτα, ἀποδείχτηκε, ὅχι μόνον ἀποδοτικὸς γιὰ τὸν χρόνον τους, ἀλλὰ αἰώνιος καὶ κλασικὸς πιᾶ : τὴν βιτρίναν. «Οσο καὶ μὲ τὴν πρώτη ματιὰ νὰ φαίνεται παράξενο, ἡ βιτρίνα εἶναι πανάρχαιη ἐμπνευστή.» Ἐξω ἀπὸ τὶς πόρτες τῶν μαγαζῶν, στὸν τοίχους, συνήθιζαν οἱ ἀρχαῖοι νὰ κρεμᾶνε καὶ νὰ ἔκθετον τὰ εἰδῆ ποὺ διεθεταν γιὰ πώληση. «Ἐτοι, προσαλοῦσαν ἀκόμα τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ πελάτη.» Ο τρόπος αὐτός, στὰ χρόνια μας, ὅχι μόνον ἔχει βελτιωθῆ ἀλλὰ ἔχει ἐξελιχθῆ σὲ ἀληθινὴ τέχνη. Ἀπὸ τὴν ἄποψη λοιπὸν αὐτῆς, ἡ «Γκαλερί» ἔχει ἐπιτύχει σπουδαῖα πράγματα. Οι βιτρίνες της, τόσο ἔξωτερικά ὅσο καὶ ἐσωτερικά, εἶναι ἀληθινὰ κουψτεχνήματα.

Ἐξω, δὲ κάθε «συνετάριος» ἔχει καὶ τὴ δική του ἔξωφροτή θέσι στὶς προθῆκες. «Ο Πετρίδης, τὸ Bambino (Σκαρμούντσος), δὲ Κωνσταντάρας, διαθέτουν βιτρίνες μὲ καλοδιαλεγμένα προϊόντα, διαρκῶς ἐναλλασσόμενα, σὲ συνεχῆ ἀνανέωση. Τὸ ίδιο καὶ δὲ Στρατηγίνην, μὲ γνωνακεία εἰδῆ, ἀπὸ τὰ καλύτερα ποὺ μπορεῖ νὰ βρῇ κανεὶς στὸ κεντρικὸ κατάστημα τοῦ ἴδιου.

«Οταν ἀνεβῆσται στὸν πρῶτο ὅροφο, ἔκεινο ποὺ σοῦ κάνει ἀμέσως ἑντύπωσι, δὲν εἶναι οὔτε τὰ μεγάλα παράνυχτα μὲ τὴ γενετευτικὴ θέση στὸν καταπόστιν δρόμο, οὔτε τὸ ἀπλετὸν φῶς ποὺ πλημμυρίζει τὸ χῶρο, οὔτε ἡ κομψότητα τοῦ κτιρίου. Τὸ πὺ σημαντικὸ εἶναι ἡ εὐχάριστητε, ἀτυπόσφαιρα, ἡ διαρρόθμια, δὲ τρόπος μὲ τὸν ὅποιον ἔχωριζει τὸ ἔνα κατάστημα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐνῷ, στὴν πραγματικότητα, ὅλα μαζῆ ἀποτελοῦνται σύνολο. Ἀνεβαίνεις τὴ φαρδειὰ ἔντινη σκάλα καὶ νομίζεις ὅτι μπαίνεις σ' ἔνα σαλόνι. Πολυχρόνες, παρέκλεις καὶ ἀφθονος χῶρος προσφέρονται στὸν ἐπισκέπτη, γιὰ νὰ ἔξουσοριτή λίγο, νὰ διαλέξῃ ἀνετα, νὰ κινηθῇ μ' ἐνδιλίλια.

Μόλις φθάνης, δεξιά, βρίσκεις τὸ «παράρτημα» τοῦ οἴκου Κωνσταντάρας. «Ἀνδρικὰ εἰδῆ.» Ἀπὸ τὰ τελευταῖα ποὺ κυκλοφοροῦν, ἀπλά, ὅμορφα καὶ μοντέρνα, καλύπτουν ἀπόλυτα τὴ ξητησι καὶ τὸν πὺ ἀπατητικὸ ἀγόραστικὸ κοινοῦ. Δίπλα, δὲ Πετρίδης. Μιὰ βιτρίνα-τραπέζη, μεγάλη, προσεκτικὰ μελετημένη γιὰ νὰ προσάλλῃ σοφά, τὰ εἰδῆ ποὺ τῆς ἐμπιστεύθηκαν, χωρὶς καὶ νὰ δημιουργῆ τὴν ἑντύπωσι κλασ-

σικοῦ μαγαζιοῦ, παρουσιάζει μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἀνδρικὰ παπούτσια, σὰν καὶ ἔκεινα ποὺ ὑπὸ συναντήση κανεὶς στὰ κεντρικὰ καταστήματα τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ ποὺ εἶναι πιὰ πολὺ γνωστά γιὰ τὴν κομψότητα, τὴν μοντέρνη γραμμή τους, τὴν τελειότητα τῶν ὑλικῶν καὶ τὴν ἀριτότητα τῆς κατασκευῆς. Σ' ἔνα «μαγαζί», δηποτὲς «Γκαλερί», ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ παρουσιάσῃ εἰδῆ ἀπὸ τὰ καλύτερα περισσότερα ἀνανέωσης τῆς πρωτεύουσας, δὲν ὑπὸρούσε φυσικά νὰ λείπῃ μὲ φίρμα, σὰν καὶ αὐτὴν πού, χρόνια τώρα, κάθε ἑτοχή, λαντάρει «γραμμές» καὶ «στύλ» καὶ ἐπηρεάζει, χωρὶς καμιὰ ίδιατερη «προπαγάνδα», τὰ γοντσά καὶ τὶς προτιμήσεις κοινῶν καὶ κομψῶν.

Στὸ τμῆμα ποὺ ἔχει, δὲ Πετρίδης, στὴν Γκαλερί, δπως ἀλλωστε καὶ σ' ὅλα τὰ ὑπόλιτα, ἔνα εἶναι τὸ βασικὸ καὶ γενικὸ χαρακτηριστικό : ἡ κοινὴ προσπάθεια νὰ δείχνῃ δικῆρος περισσότερο ἔκθεση, παρὰ μαγαζί. «Ἐτοι, δὲ πελάτης δὲν ὑπὸραστη ποτὲ κοιτάζοντας σκόρπιες γραβάτες, πουκάμισα, φορέματα ἡ στίβες ἀπὸ κοντά μὲ παπούτσια. Μπροστὰ στὴ βιτρίνα ποὺ ἔχει κάθε «ἀντιπροσωπεία», ὑπάρχει ἔνα δεγματικό ἀπὸ κάθε είδους. «Ἐκεῖ τὸ βλέπει, ἔκει τὸ διαλέγει δὲ πελάτης, καὶ τὸ παίρνει ἀπὸ μὰ σειρὰ κλειδωμένα ντουλάπια, καθαρὰ καὶ τακτικὰ τοποθετημένα στὴ σειρά, πίσω ἀπὸ τὸν πάντοτε πρόσθυμο καὶ ίδιατερη ἔμπειρο ὑπάλληλη.

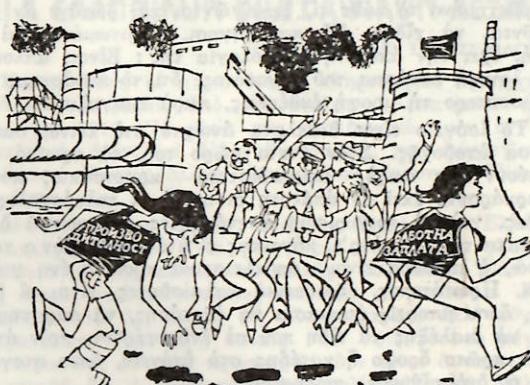
Στὸ ὑπόγειο, διλόκληρο τὸ διαμέρισμα εἶναι εὐχάριστο καὶ χαροτρώμενο, κυρίως χάρις στὴν ἔξυπνη καὶ δημοφη παρουσία τῶν εἰδῶν τοῦ «Bambino», τοῦ καταστήματος Σκαρμούντσον. Παιδικὰ φούχα, γι' ἀγόρια καὶ κορίτσια, παιχνίδια πολὺ χαριτωμένα καὶ ἀντιτωπισμάτα, μικρὰ φεύγικα ζωά σὲ δώριοτα χρώματα μὲ ἀστεία ἔκφραση καὶ μεγάλα ἔκπληκτα μάτια, παπούτσια παιδικά, εἰδῆ γιὰ βρέφη, γιὰ νήπια καὶ γιὰ παιδιά πολὺ μεγαλύτερα, ὑπάρχουν σὲ ζηλευτὴ ἀφθονία σχεδίων, χρωμάτων καὶ ποικιλίων. Καὶ μιὰ ίδιατερη ὁρίστροποσεγτη νότα : μέσα στὴ μέση διυδ-τρία μωρουδιστικά «πάροκα». Στρογγυλά, στερεά καὶ πολὺ βολικά, χρησιμεύουν γιὰ τὴ φιλοξενία τῶν μικρῶν ἐπισκεπτῶν, παν μόλις ἔχουν μάθει νὰ στηρίζονται στὰ πόδια τους καὶ πού, μὲ τὶς ἀδιάποτες ἀπατητικές τους φωνούλες, δὲν ἀφήνουν σὲ ησυχία τὴ μητέρα τους νὰ κάνῃ μὲ ἀνεσι καὶ ἀτερίσπαστη τὰ ψώνια της, δην ὑποθέσουμε διτες ἔπιμενε νὰ σέρηνη ὅη τὴν ὕδα ἀπὸ τὸ χέρι τὸν μικρὸ τυραννιστικὸ της.

Στὸν ίδιο χώρο, ὑπάρχει τὸ τμῆμα γυναικείων ὑποδημάτων τοῦ Πετρίδη, ἀπὸ ἔκεινα ποὺ ἔχουν ήδη ἀποκτήσει τόση φήμη, ὥστε, ἐπαινῶντας την ἡ ἀπλῶς προσπαθῶντας νὰ τὰ παρουσιάσεις, νὰ μὴν κάνηκα τελικὰ τίποτα περισσότερο ἀπὸ τὸν «εκουμένης γλαῦκα εἰς Αθήνας».

Γενικά, ἔκεινο ποὺ ὑπὸ μποροῦσε κανεὶς νὰ τονίσῃ σχετικὰ μὲ τὴν ὄλη ὀργάνωσι καὶ τὴν ὄλη τοῦ τοῦ τοῦ καταστήματος – πέρα ἀπὸ τὴν ἀναμφισθήτη πρωτοτυπία του – εἶναι τὸ γεγονός διτες τὴν εἰδῆ ποὺ μπορεῖ νὰ φωνίσῃς ἔδω, εἶναι ἀπόλυτα ἔγγυημένα, τόσο ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος, δησ καὶ ἀπὸ πλευρᾶς «μόδας» καὶ «τελευταίας παραλαβῆς». Καὶ τοῦτο, δησ μόνον ἐπειδὴ πρόσεξαι γιὰ μεγάλες καὶ γνωστὲς φίρμες, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἔναν ἄλλο λόγο, ἀπλὸ καὶ πρακτικό : «Ἐδῶ, τὰ «περιπτέρα» – ἀν μπορῇ κανεὶς νὰ τὰ πῆ ἔτσι – τοῦ καθέ γεγονός καταστήματος, εἶναι κάτι σὰν πολὺ ἔξελιγμένη μορφὴ διαφημίσεως. Δὲν συμφέρει, λοιπόν, νὰ παρουσιαστοῦν εἰδῆ «επεραδμένα» ἡ λιγότερο φροντισμένα. Στὴν «Γκαλερί» δὲν ὑπάρχει «στόκο» ἐμπορευμάτων, γιατὶ ἀπλῶς προσπαθῶντας ὑπὸροι οίκοι, ποὺ ἔχουν συμβληθῆ, φέρουν διαρκῶς κανούδια καὶ πρωτότυπα μοντέλλα, ἀντικαθιστῶντας ἀδιάκοπα τὰ παλιά, καὶ τὰ διαστέτουν στὶς ἴδιες ἀπολύτως τιμές ποὺ βρίσκονται στὰ κεντρικά τους καταστήματα.

Βέβαια, ἔπειτα ἀπὸ ὄλα αὐτά, δὲν χρειάζεται καὶ πολλή σκέψη, γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ κανεὶς σ' ὅη της την ἔκταση τὴν ἀπόλυτη ἔπιτυχία, ποὺ είχε ἡ καινούργια αὐτὴ προσπάθεια. Στὶς αἰθουσές της «Γκαλερί» (ποὺ μποροῦν κατάλληλα νὰ μεταβληθῶν σὲ αἰθουσές ἑπ.δεξιέσσων μόδας) τὴν ἡμέρα τῶν ἔγκαινων, 400 ἀνθρώπους γέμισαν κάθε γωνιά. Οι πόρτες ἀνοίξαν στὶς ἔπιτα τὸ ἀπόγευμα. Μέχρι τὶς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, δὲ κόσμος πηγανοερχόντων ἀκόμα στὸν διαδρόμους, ἀνεβοκατέβανε τὶς σκάλες καὶ σιγοκουβέντιας μπροστὰ στὶς βιτρίνες...

ΤΑ EN ΟΙΚΟνομία ΜΗ EN ΔΗΜΟσιότητι

Η πρώτη ἀθλήτρια (μισθοί) ἔχει ἀφήσει πολὺ πίσω τὴν δευτέραν (παραγωγικότης), ἡ ὁποία μόλις στέκεται στὰ πόδια της, ἐνῷ οἱ ἐργάται - θεαταὶ πανηγυρίζουν.

S T U R S H E L (Sofia)

τ. κ. μ.